

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak dan opoldan.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje mesečno 2 K, za Nemčijo 2-25 K, za Ameriko 2-75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati. Tristopna petit-vrstica 26 vin. za enkrat, 12 vin. za dvakrat; večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

34. številka.

V Ljubljani, v ponedeljek, dne 29. aprila 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljalke, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana, Franciskanske ulice številka 8/I.

Liberalni lov.

Liberalci so čisto sigurni, da dne 14. maja s svojim kandidatom prodro. «3000 glasov je naših,» se bahajo, in tako gotovih, da nam jih nihče ne more vzeti! A v kljub tem gotovim 3000 glasovom so si zasnovali obširen agitacijski odsek in si porazdelili posamezne okraje mesta za obdelovanje volilcev. Tudi dr. Tavčar ima svojega. Liberalci namreč prav dobro vedo, kako silno slabo stoje volilne šance njihovega kandidata ter da je treba od onih bajnih 3000 gotovih glasov takole kakih 2000 šele pridobiti! Torej le skup, lovci in gonjači, veliko divjih volilcev leta okoli, ki jih doslej ni bilo v volilnem revirju. Na lov nanje, četudi nas gledajo nezaupno in se nam umikajo oprezno. Dobra bo ta divjačina, dasi smo ji branili v naš lepo gojeni gozd, ki ga je obdajala visoka in trdna mreža privilegijev. No, sedaj, ko so siloma prodrli vanj, smo se izpametovali in hočemo tudi njim izkazati to milost, da jih lovimo. Ali ta divjačina ima tanek sluh, bister vid in fin voh, zato čuti in sluti lovca že od daleč, in beži pred njim. Veliki Nimrod Tavčar se bo vrnil s tega lova s prazno bisago, lovski psi in gonjači si bodo zaman brusili pete. Pojedina po lovu bo pa podobna zadnji večerji. — Nedavno sem videl na pristnem kranjskem čebelnem panju predočen jako imeniten prizor: živali neso lovca k pogrebu. Priprost kmečki slikar — samouk, v katerem pa je tičalo precej umetniškega čuta, še več pa tiste menda le Slovincu prirojene zbadljivosti, je naslikal to-le: štirje zajci neso lovca na parah, spredaj nese križ velik zajec, za njim godrnja medved bilje in tuli volk mrtvaško pesem, krokarji lete nad sprevodom, lisica zadaj pa nese lovčovo puško na rami in na nji nataknen lovski klobuk. Pod krsto se plazi pes. Vse živali imajo vesel in zasmehljiv izraz, le pes žaluje.

Kaj, ko bi to bila prisposoda pogreba liberalne kandidature Hribarjeve, pogreb lovca delavskih glasov! Upajmo, da mu bodo delavci zapeli in zagodli tako mrtvaško pesem ter ga pokopali tako globoko, da ne bo nikdar več vstal od političnih mrtvih in prirejal politične love. Halali!

Bombe! Bombe!

Razgrel se je «Slov. Narod», pa bruha jezo, kakor da je ognjenik. Ali umeten je njegov ogenj. Normalne toplote tam že davno ni več; kadar ga prime mrzlica, takrat gori. To pa ni znamenje zdravja.

V petek se je razkričal zaradi socialno-demokratskega «terorizma». To je njegova najnovejša nota in lahko pričakujemo, da se bode poslej del v tem duru, dokler mu ne posluži sreča s kakšnim novim geslom. Razumljiva pa je resnica, ki jo je zapel, pesmica o terorizmu drugih! Reci mu, da ti ne reče . . .!

Liberalci snujejo svoje teroristično organizacijo, ker se ne more izteptati solidne, zavedne organizacije čez noč iz tal. In da bi odvrnili pozornost od svojega dinamita, kriče o bombah nasprotni-

kov. Slabo jim bode uspelo to delo, kajti preočitna so nasilstva, ki jih izvršujejo in preglasno govori slaba vest iz «Narodovega» članka.

Kaj se je zgodilo na naši strani? Opozorili smo, da nekateri gostilničarji agitirajo za Hribarja. Ne vsi. Saj je predobro znano, da gostilničarji v splošnem nimajo razloga za evangeljsko zadovoljnost z magistratno stranko. Nekoliko pa je med njimi fanatikov in o teh smo govorili. Rabili smo blagi izraz, da «agitirajo», ker smo se od začetka volilnega boja trudili, brzdati svoje strasti in najzagrizenejši sovražnik nam mora priznati, da ni v naši borbi ne surovosti, ne nasilja. Ali liberalna «agitacija» je delo posebne vrste in nikjer še ni zapisano, da bi morali socialni demokratje gledati s prekrizanimi rokami, kako se jih hoče z brutalnimi sredstvi pripraviti ob njih pravico. In takih brutalnih sredstev so se posluževali tudi nekateri gostilničarji, ki so pozabili, da so tudi socialni demokratje v gostilni gostje in imajo kakor vsi drugi pravico do uljudnega razvnanja.

Kdor ne trpi socialistov, njemu se pač ne bodo ponujali. Delavci, katerih taki gospodje ne marajo, imajo pač pravico, da si poiščejo prostore, kjer se jih pusti vsaj pri miru. In vse «Narodove» filipike nam ne bodo prepovedale, da ne bi opozarjali svojih somišljenikov na lokale, v katerih se jih zaničuje.

Nismo bili mi listi, ki smo metali bombe, ampak varovati hočemo svoje sodruge bomb iz liberalnega tabora. Teh pa je toliko, da bi moral izhajati naš list vsako uro, ako bi hoteli poročati o vsem nasilstvu, s katerim nastopajo liberalci v tem boju. Gospodarsko odvisni so pač delavci od podjetnikov, uslužbenci od gospodarjev. In ta odgovornost se odseva tudi na političnem polju, pa če bi obsegal zakon o volilni svobodi sto paragrafov, vendar ne bi mogel popolnoma uničiti upliva, ki ga ima gospodar na hlapca. Ta upliv izrabljajo zagriženi liberalci brez pomisleka. Ta gospodarski upliv je velik faktor v njih volilnem računu.

Liberalci imajo denarja in z obema rokama ga razsipajo za volitve. To je drugi faktor, s katerim računajo. Seveda temu ne pravijo terorizem, ampak nemogoče je utajiti, da je denar mogočna sila in njegov terorizem je hujši, nego terorizem peklenških strojev.

«Narodov» članek pa je imel že samosebi terorističen namen. Liberalno glasilo bi rado ugnalo socialne demokrate v strah. Toda tega plemenitega cilja ne doseže, kajti socialisti vedo, da se vojujejo za načela in prevažen jim je ta boj, da bi se plašili «Narodovega» žuganja. Pač pa bodo dosegli liberalci s svojo bojovno metodo nekaj drugega. In prišel bode čas, ko bodo bridko obžalovali gonjo, ki jo sedaj uprizarjajo proti socialnim demokratom. Tudi naši sodrugi nimajo vode v žilah in nihče ne more zahtevati od njih, da bi se prepali pa pozabili na vse žalitve, na vsa preganjanja, na vsa nasilstva prejšnjega dne. Previsoko letajo ljubljanski liberalci in trdo bodo očutili svoj padeč. Ali pri socialistih ne bode takrat usmiljenja zanje. Ko bodo stokali, pojdejo socialni demokratje mimo njih — svojo pot, ne da bi se ozrli nanje. Daleč ni ta čas. Ako imajo liberalci še kaj treznosti v glavi, morajo vedeti, da je tako. In če v svoji

situaciji ne znajo nič drugega, kakor izzivati, naj si pripišejo posledice sami. Zgodilo se jim bode, kakor hočejo sami.

Politični odsevi.

Hrvatski finančni uradniki in politika. Ogrski ministrski predsednik je kot finančni minister izdal rezervatni odlok na zagrebskega finančnega ravnatelja, v katerem prepoveduje vsako politično gibanje finančnih uradnikov. Uradnikom, ki bi se udeležili na 15. maja sklicanega shoda finančnih uradnikov, na katerem se bodo razpravljala politična in stanovska vprašanja, grozi z disciplinarnim postopanjem. Dalje graja vsak javni nastop v prid gmotnemu izboljšanju, češ, da posveča vlada z lastne inicijative uradništvu dovolj pozornosti. — Iz odloka veje zatohli duh birokratizma, ki odreka uradništvu sleharno politično svobodo in ki vidi v posameznem uradniku le mrtvi člen uradniške hijerarhije, za katero misli in skrbi nje vrhni poglavar. Odlok, ki se sicer popolnoma sklada s klikovskim ravnanjem ogrske vlade, prezira okolnost, da v dobi demokracije pripada tudi uradniku državljanska svoboda in da se mora tudi uradništvu priznati vse pogoje, ki so potrebni za prosto uveljavljanje političnih in stanovskih teženj.

Spor v italijanski socialistični stranki. V italijanski socialistični stranki se je rodila neprijetna afera, ki utegne razcepiti stranko na ta način, da izstopi revolucionarno-sindikalistična struja. V ospredju ne stoje toliko teoretični spori, kakor finančne zadeve sindikalističnega glasila «Azione», ki je sistematično napadalo strankino vodstvo. Minuli teden se je vrsila štiridnevna vodstvena konferenca in ta je sprejela resolucijo, ki je izzvala odpor sindikalistov. Resolucija obsoja sistematično napadanje in sumničenje s strani «Azione» in dolži uredništvo tega lista, da je iz političnih in osebnih razlogov zbudila v življenje list na podlagi dvomljivih in sumljivih denarnih virov in da je na večkratno zahtevo odklonilo redno kontrolo teh sredstev. Vodstvo poziva redakcijo in sodruge, da pretrgajo sleherno zvezo z «Azione» in grozi v nasprotnem slučaju z izključitvijo. Nato so sklicali sindikalisti svojo konferenco v Rimu, na kateri so protestirali proti «drakonski sodbi vodstva», označili sklep glede «Azione» za «zločinski atentat» na obstoj samostojnega lista in pozvali sindikalistično skupino, da kupi list in se izjavi solidarno z uredništvom. Izvedba te protiresolucije vodi nujno k razkolu. — Kakor znano, so stali sindikalisti na zadnjem strankarskem shodu v Rimu v opoziciji proti integralistom (marxistom) in reformistom (frakcija Ferrija in Turattija), toda shod se je izrekel za zmerno taktiko. Od tistega časa izvira še posebna napetost med sindikalisti in integralistično-reformističnim vodstvom. Sindikalisti zanikavajo, da izvira ustanovna «Azione» iz dvomljivih virov, zato je težko zaslediti pravi vzrok afere. Mogoče, da se je spor na obeh straneh pretirano ostril; da pa složnosti in enotnosti med obema smermi že pred afero ni bilo, je jasno.

Parlamentariziranje ruskega ministrstva. V zadnjem času so sledila vestem o razpustu dume poročila o parlamentarizaciji Stolipinovega ministrstva v tej smeri, da se vpokličejo v vlado člani konstitucionalno-demokratske stranke, stranke torej, ki jo vlada še dosedaj ni legalizirala. V koliko so poročila resnična, ni možno kontrolirati. Tudi vprašanje, kaj je izvršilo ta nepričakovani preobrat v vladnih krogih, je nerešeno. Ali poslednja avdienca dumskega predsednika? Ali spoznanje, da vodi sedanja vladna taktika v slepo ulico, iz katere ni izhoda. V sedanjem ruskem parlamentu sta zastopana dva ekstrema, ki parlamentarizem kratkoinmalo negirata in ki tvorita za ruski parlamentarizem permanentno nevarnost. Na eni strani

Sodrugi in somišljeniki, spominjajte se volilnega sklada!

Sodrug, somišljeniki! Zahajate le v take gostilne, kavarne in brivnice, kjer je na razpolago Vaše glasilo. Agitujte „Rdeči Prapor“!

„RDEČI PRAPOR“

je najradikalnejše slovensko glasilo, nujno potrebno vsakemu volilcu in vsakomur, ki hoče biti objektivno informiran o domači in splošni politiki.

„RDEČI PRAPOR“ je najmodernejši slovenski list, ki ne bi smel manjkati v nobenem bralnem društvu ali čitalnici ter napredni hiši.

Priporočajte „Rdeči Prapor“ povsod!

Naročajte edino slovensko revijo Naši Zapiski.

Naročnina:

Za celo leto K 3, za pola leta K 1.50, za četrt leta 80 h, posamezne številke 50 h.

Uredništvo in upravnštvo v Ljubljani.

V založbi „Naših Zapisnikov“ se še dobe:

- 8. številka tretjega letnika: **Nekaj kulturnih zavodov slovenskih**, po 24 vin.
- 10. in 11. številka tretjega letnika: **Prešernov spomenik**, obsejajoča 48 strani, z lepim ovitkom; za naročnike po 50 vin., sicer franko 80 vin.

Drama Prešernovega duševnega življenja, predavanje g. dr. Ivana Prijatelja ob odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani, po 40 vin. pri upravnštvo „Naših Zapisnikov“ v Ljubljani.

I. S. Machar: **Magdalena**, povest v verzih; poslovenil A. Dermota, po 2 K.

Abditus: **Občina in socializem**, 70 vin.

P. Mihalek: **Iz nižin življenja**, 1 K.

Za agitacijo pripravne so brošurice: **Program socialne demokracije**, po 4 vin., po pošti 8 vin.

Zvišanje duhovskih plač, po 10 vin., po pošti 14 vin.

Ako se jih naroči več, se dovoljuje popust po dogovoru.

Vsaka posaredba in ponatek je kaznivo. Edino pravi je

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K.

4 52—26

Thierryevo centifolijno mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam itd., 2 lončka K 3.60. Razpošilja se le proti povzetju ali za poslani denar.

Te dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi p. Rogoški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Člani

pogrebnege društva uslužbencev c. kr. drž. žel., c. kr. priv. juž. želez. in c. kr. poštnih in brzojavnih uradov v Ljubljani

se opozarjajo

da se mesečni doneski za v Ljubljani bivačje vplačujejo izključno le v gostilni „pri Dalmatincu“, Sodnijske ulice št. 4, in sicer vsako prvo in drugo nedeljo v mesecu od 9. do 12. ure dopoldan.

V Šiški stanujoči člani vplačujejo svoje doneske vsako tretjo nedeljo v gostilni „pri Celarcu“ v Spod. Šiški od 9. do 12. ure dopoldan.

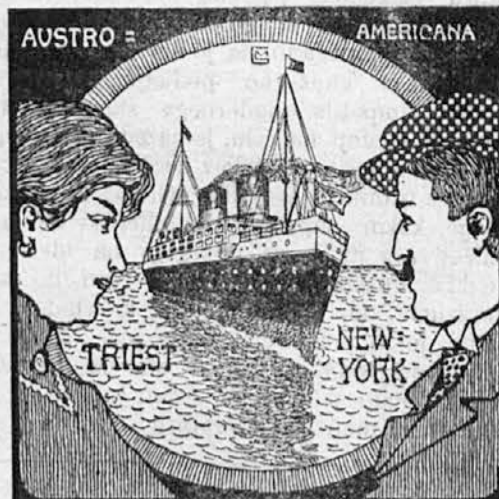
Ravnotam in ob istem času sprejemajo se tudi novi člani, ki lahko prijavijo svoj vstop tam poslujočim društvenim funkcionarjem. Za doneske, ki se drugje vplačujejo, na noben način društvo ne jamči, kar naj blagovole člani vpoštevati.

Za društveno vodstvo

Komac Anton
t.č. blagajnik

Petrič Josip
t.č. predsednik.

„Rdeči Prapor“ izvod po 10 v se dobiva v Ljubljani v tobakarnah: Blaž, Dunajska cesta; Franzot, drž. kolodvor, Spod. Šiška; Kušer, Sv. Petra cesta; Pichler, Kongresni trg št. 3; Svatek, Glavni trg; Šešark, Selenburgove ulice; Velkavrh, Sv. Jakoba trg; Kleinstein, Jurčičev trg; Dolenc, Kolodvorske ulice, številka 27; Sušnik, Rimska cesta 24; Ušeničnik, Židovske ulice 1. — **Kranj**: Karol Florian, knjigarna. — **Jesenice**: Jakob Mesar št. 101. — **Trst**: Lavrenčič, Piazza Caserma. — **Trst Rojano**: Močnik, tobakarna. — **Gorica**: Krebelj Peter, Kapucinske ulice št. 1. Schwarz, Šolske ulice. — **Reka**: Ricardo Camera, Corso 16.

Potniki v Ameriko Mater! želijo dobro, po ceni in kamesljivo potovali naj se obrnejo **Simon na Simeletra** v Ljubljani Kolodvorske ulice 26. Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Stanje hranil. vlog: 22 milijonov kron.

Rezervni zaklad: 760.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

ZA VARNOST VLOG JAMČI POLEG LASTNEGA REZERVNEGA ZAKLADA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM IN VSO DAVČNO MOČJO. DA JE VARNOST VLOG POPOLNA, SVEDOČI ZLASTI TO, DA VLAGAJO V TO HRANILNICO TUDI SODIŠČA DENAR MLADOLETNIH OTROK IN VAROVANCEV.

4 26—26

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2%, na menice in na vrednostne listine pa po 5% na leto.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadružne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno. V isti založbi je izšla tudi času primerna knjižica v drugi, pomnoženi izdaji

Novi državnozbornski volilni red.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

priporoča svoje

izborno pivo v sodcih in v steklenicah.

Telefon št. 187.

Zaloga v Spodnji Šiški.

Telefon št. 187.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Bartl.

Tiska Iv. Pr. Lampret v Kranju.

Sodrug, organizirajte se!